

Trash Value Challenge B1

Мога от отпадъци да създам нещо със стойност.

Култура на предприемачеството

Създаване на стойност чрез Upcycling

Младежите се занимават със създаване на стойност от отпадъчни продукти. Те скицират и изработват от тях индивидуални предмети, които след това представят и взаимно оценяват. Централен аспект е анализът на създадената стойност – както материална, така и нематериална.

Материали за учителите

В материалите провеждането на предизвикателствата е описано детайлно, стъпка по стъпка, за да се даде възможност за директното им използване в класната стая. Материалите за учителите се прилагат заедно с материалите за учениците (=Работни листове).

Знакът „➔“ е използван за работна задача, която служи за задълбочаване на знанията и се прави по избор. Съответните работни листове се намират в документа „Допълнителни материали за учениците“. Всички документи са публикувани на интернет страницата www.youthstart.eu.

Програмата Youth Start Entrepreneurial Challenges

е базирана на TRIO-модела за предприемачество – www.youthstart.eu

Базисно обучение по предприемачество	Предприемаческа култура	Гражданско обучение по предприемачество
<div data-bbox="123 454 224 550"></div> <div data-bbox="257 470 392 534">Idea Challenge</div> <div data-bbox="448 454 548 550"></div> <div data-bbox="582 470 716 534">Hero Challenge</div> <div data-bbox="123 662 224 758"></div> <div data-bbox="257 678 414 742">My Personal Challenge</div> <div data-bbox="448 662 548 758"></div> <div data-bbox="582 662 716 758">Lemonade Stand Challenge</div> <div data-bbox="123 869 224 965"></div> <div data-bbox="257 885 414 949">Real Market Challenge</div> <div data-bbox="448 869 548 965"></div> <div data-bbox="582 869 716 965">Start Your Project Challenge</div>	<div data-bbox="772 454 873 550"></div> <div data-bbox="907 470 1041 534">Empathy Challenge</div> <div data-bbox="1120 454 1220 550"></div> <div data-bbox="1254 470 1400 534">Storytelling Challenge</div> <div data-bbox="1456 454 1556 550"></div> <div data-bbox="1590 470 1724 534">Buddy Challenge</div> <div data-bbox="772 662 873 758"></div> <div data-bbox="907 678 1075 742">Perspectives Challenge</div> <div data-bbox="1120 662 1220 758"></div> <div data-bbox="1254 678 1411 742">Trash Value Challenge</div> <div data-bbox="1456 662 1556 758"></div> <div data-bbox="1590 678 1736 742">Open Door Challenge</div> <div data-bbox="772 869 873 965"></div> <div data-bbox="907 885 1041 949">Extreme Challenge</div> <div data-bbox="1120 869 1220 965"></div> <div data-bbox="1254 885 1388 949">Be A Yes Challenge</div> <div data-bbox="1456 869 1556 965"></div> <div data-bbox="1590 885 1724 949">Expert Challenge</div>	<div data-bbox="1780 454 1881 550"></div> <div data-bbox="1926 454 2094 550">My Community Challenge</div> <div data-bbox="1780 662 1881 758"></div> <div data-bbox="1926 678 2072 742">Volunteer Challenge</div> <div data-bbox="1780 869 1881 965"></div> <div data-bbox="1926 885 2072 949">Debate Challenge</div>

TRIO-моделът е цялостна концепция, която обхваща три области:

„Базово обучение по предприемачество“ разглежда базисната квалификация, свързана с предприемаческо мислене и поведение, компетентността за разработване на собствени идеи и умението да ги реализираш гъвкаво и иновативно.

„Култура на предприемачеството“ се свързва с насърчаването на култура на открито приемане на новостите, култура на емпатия, на екипност и креативност, на целенасоченост и собствена инициатива, но също така и осъзнаване и готовност за поемане на риск.

„Гражданско обучение по предприемачество“ цели укрепването на социалната компетентност на граждани, които да поемат отговорност за себе си, за другите и за околната среда.

Всяко от 18-те предизвикателства е замислено като „семејство“, което е включено в една от изброените по-горе три области на TRIO- модела, като отделните семејства-предизвикателства обхващат различни образователни нива. Обозначенията върху материалите за обучение показват нивото, за което са предназначени: A1 – начална степен, A2 – прогимназиална степен, B1, B2 и C1 – различни нива на горната гимназиална степен. Всяко следващо ниво надгражда предходното.

Методически указания

Тема	Създаване на стойност чрез Upsycling
Ниво	B1
Семейство предизвикателство	<p>Trash Value Challenge – предизвикателството с „добавена“ стойност!</p> <p>Това, което се озовава в боклука, често може да предложи повече отколкото си мислим. Тук не говорим за „ре“-циклиране – т.е. за повторно използване на суровини. При „ъп“-сайклинг се касае много повече за добавяне на стойност. В началната училищна степен и в прогимназията децата събират на пръв поглед непотребни отпадъчни продукти и създават от тях нещо ново. Учениците от горната гимназиална степен дават свобода на креативността си и подлагат на ъпсайклинг по-комплексни ресурси като стари дрехи или касетки от плодове, превръщайки ги в иновативни продукти. Тези предизвикателства могат да бъдат интегрирани в различни учебни дисциплини – от изкуство през „Труд и техника“ до часовете по икономика.</p>
Продължителност	най-малко 5-6 учебни единици
Идеята зад това предизвикателство	<p>Голямо предизвикателство е да превърнеш (привидно) безполезни материали в ценен продукт. При Upsycling/ъпсайклинг безполезни материали не само се рециклират съотв. не само се използват отново, но при тази форма на рециклиране стари продукти получават по-висока стойност. Учениците създават от празни пластмасови бутилки, стари чайги, палети, бутилки от вино или тръби нов продукт – напр. за тяхното вътрешно и външно обзавеждане. Upsycling изисква индивидуалност, екологична чувствителност и друг подход към стойността.</p>
Предприемаческа компетентност съгласно Референтната рамка	<p>Мога да идентифицирам моите силни и слаби страни и да си поставя цели за преодоляването на слабостите си.</p> <p>Чувствам се добре, когато поема отговорност за изпълнение на дадена задача.</p> <p>Мога да се изправа пред възможна конкуренция при изпълнението на задачите.</p> <p>Мога да разработвам подходящи идеи и да обосновавам необходимостта от реализирането им.</p> <p>Мога да откривам възможности и да се възползвам от възникнали шансове.</p>

	<p>Мога да работя с други хора като използвам личните си умения и проявявам инициатива, за да бъда убедителен в процеса на вземане на решения. Мога да общувам добре с други хора.</p> <p>Бих искал да допринеса с моите идеи за изграждане на ориентирано към бъдещето екологично и социално чувствително поведение в бизнеса и обществото и разпознавам етичните проблеми.</p> <p>Мога да изложя представите си за честна търговия.</p>
Езикови компетентности	Мога да обясня и да представя моя нов продукт, как съм достигнал до моята идея и как функционира моят продукт. За целта използвам набор от описващи езикови елементи. Мога да запая другите с моя продукт.
Лексика (върху плакати)	Upcycling, стойност, ресурси, избягване на отпадъците, рециклиране, промоция
Проверка на компетентностите	<p>Работа в малки групи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Изработване на продукт от предварително зададени ресурси. 2. Разсъждение върху стойността – отпадък и съкровище. 3. Рекламна презентация за продукта.
Предварителни знания	Екипна работа, базисни знания за комуникация и презентация, базисни знания за изкуство и/или занаяти, познания по маркетинг биха били от полза.
Тяло & Дух	На следните линкове ще намерите кратки, лесни упражнения за активиране и концентрация: www.youthstart.eu или на www.youthstartbg.weebly.com/ (вкл. кратки видеофилми). Според ситуацията изберете едно или няколко упражнения от предложените.
Подготовка	<ul style="list-style-type: none"> • Три седмици преди предизвикателството поставете на учениците задача да съберат празни пластмасови бутилки (напр. от напитки, дрогерийни стоки, бутилки от оцет..). • Необходими материали (напр. ножици, лепило, ленти, лепящо фолио, цветна хартия, бои, четка...); при възможност достъп до работилница/ ателие. • Учащите трябва да имат достъп до интернет: Съвет: В полето за търсене напишете „ Upcycling на пластмасови бутилки“ или „майсторя нещо с пластмасови бутилки“ и след това кликнете върху „изображения“. Така ще попаднете на много интересни идеи, но също така и на страници, които подтикваат към размисъл за опазването на околната среда. • Фотоапарат, мобилен телефон за снимки и евентуално кратък филм ... <p>➡ Работна стъпка: информиране за условията за участие във фестивала „TrashValue“</p>

Провеждане	
Работна стъпка 1	<p>Проверка на ресурсите и сформиране на групите</p> <p>а) Учениците донасят празни пластмасови бутилки (например от напитки, оцет, дрогерийни стоки (а също и други ресурси, в зависимост от това, какво се договори).</p> <p>б) Образува се малки групи от по 2-3 души.</p>
Работна стъпка 2	<p>Творческа работна фаза (Работен лист 1)</p> <p>а) Всеки обучаван получава указание за работа.</p> <p>б) Обучаваните (самостоятелно или в групи) обмислят какво искат да направят от отпадъчните материали, напр. от едно пластмасово шише да се разработи нов и уникален продукт.</p> <p>в) Обучаваните (самостоятелно или в групи) правят проектни скици върху лист.</p> <p>г) Обучаваните получават от преподавателите приготвените инструменти и материали, необходими за направата на техните предмети за ежедневна употреба или предмети на изкуството.</p> <p>д) Обучаваните изработват своите предмети за ежедневна употреба или предмети на изкуството. Основната част на същинската изработка се извършва извън занятието.</p> <p>е) Обучаваните фотографират своите предмети.</p>
Работна стъпка 3	<p>Подготовка на презентация и анализ на стойността (Работен лист 2)</p> <p>а) С помощта на насочващи въпроси обсъдете с обучаваните как може да бъде структурирана една презентация. Всяка малка група подготвя 2-3-минутна презентация на своя модел.</p> <p>б) Посредством предизвикателството „Trash Value“ ресурсите добиват по-голяма стойност – основна работна стъпка е анализът на това, каква стойност е създадена. Ценностите могат да бъдат както материални, така и нематериални. Едно нещо е ценно, когато представлява за някого материален или емоционален интерес. Примери за материални ценности са: парите, сувенирни предмети, снимки, съкровища, наследството, подаръци, злато, кристали и акции. Примери за нематериални ценности са семейството, приятелите, чувствата, любовта, връзките, спомените, младостта, патриотизмът, мирът, победата, вярата и честта.</p>
Работна стъпка 4	<p>Изработване на постер и провеждане на презентация: оценяване (Работни листове 3+4)</p>

➤ Работна стъпка 5

Фестивал „TrashValue“

- а) Всяка малка група изготвя с помощта на графична схема рекламен плакат за своя продукт (Работен лист 4). Кратко въвеждане с помощта на плакат в промотирането на продукти и оформлението на плакат.
- б) Обсъдете с обучаваните работен лист 5 (самооценка: постер и презентация), за да знаят какво се очаква от тях.
- в) Всяка презентация използва плаката като помощно средство за визуализация.
- г) Дайте възможност на обучаваните да упражнят презентацията по двойки един пред друг и да използват Работен лист 3 като чек-листа за техните презентационни умения.
- д) Обучаваните презентират своя предмет с помощта на своите плакати и биват оценявани с помощта на Работен лист 6 (Оценка от връстници).

- а) Малките групи заснемат своите презентации. (За публикуването им – в зависимост от възрастта на обучаваните - да се получи разрешението на родителите/настойниците.)
- б) Малките групи качват видеоклиповете в www.youthstart.eu като посочват малките си имена, възрастта и името на училището.
- в) Оценка на публиката: Учениците са поканени да посетят уебсайта и да гласуват за любимия си продукт респ. за любимата си презентация.
- г) Оценка от журито респ. от връстници (Работен лист 6)

Предложение 1: Да бъде сложен на страницата на училището линк към фестивал „Trash Value“ .

Предложение 2: Училището организира специална изложба на продуктите за ежедневна употреба и художествените предмети.

Работна стъпка 6

Самооценка (Работен лист 7)

Този тест трябва да бъде направен индивидуално. Всеки ученик следва да се оцени сам. Прочетете на глас бавно всички твърдения. Дайте на учениците време да помислят и да се оценят сами чрез маркиране на смайлове. Накрая отговорите могат или да се съберат, или да се използват като база за провеждане на дискусия.

➤ Работна стъпка 7

Саморефлексия (➤ Работен лист 8)

Тази стъпка трябва да се извърши от всеки поотделно или по двойки. Обучаваните отговарят на въпросите. Използвайте обобщаващия работен лист за заключителна дискусия. Този работен лист е идеален, за да покаже на родителите какво е научил/а техният син/ тяхната дъщеря

Контекст в Програма „Предизвикателства“	Това предизвикателство се базира и надгражда “Trash value Challenge”, нива A1 и A2. Особено подходящо след него е предизвикателството „Lemonade Stand” (ниво B1).
Списък на линковете	<p>За проекта Youth Start Entrepreneurial Challenges: www.youthstartproject.eu</p> <p>Допълнителни учебни материали (включително филми): www.youthstart.eu</p> <p>Полезни интернет връзки /Линкове по темата: www.tetrapak.com/chde/ueber-tetra-pak/spiel-und-spasp; www.theoceancleanup.com</p> <p>Други интересни предложения за “TrashValues” в контекста на природонаучната област: www.arvindguptatoys.com www.stevespanglerscience.com/lab/videos http://www.teachers4energy.eu/</p>
Източници	<p>Blatzheim, S./Huang, Ch./Pipp, M: Schafft Wert Übung-Poster, eesi-Impulszentrum/IFTE (Hrsg.), Wien 2008</p> <p>Снимки: Йоханес Линднер; ThinkstockPhotos 462986565, choness;</p>
Условия за ползване	<p>Всички материали за учители и ученици, разработени в рамките на Youth Start Entrepreneurial Challenge, са под лиценза на Креатив комънс (Creative-Commons-Lizenz). Можете да размножавате и разпространявате материалите във всякакъв формат или среда, но само при коректно назоваване на имената. Няма право да използвате материалите с комерсиална цел. Можете да обработвате материалите, но да ги разпространявате само под същия лиценз както оригинала. Точните подробности по лиценза ще намерите на интернет страницата: http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/deed.de</p> <p>Екипът на Youth Start Team ще се радва, ако се свържете с нас: от една страна за свързване с националните партньори и техните предложения и от друга – за подпомагане реализацията на проекта. e-mail: siop_smartstarteurope@abv.bg; office@ifte.at</p>
Автори Издатели	Ингрид Тойфел (автор), Ева Ямбор (автор и издател), Чадуик Уилямс (автор Проверка на компетентностите) Елизабет Виланд (автор работен лист 6), Йоханес Линднер (издател), Горанка Недева (издател)
Графично оформление	Валентин Майерхофер, Петер Щромбергер (пиктограми), Ванари Ауър (илустрации), Йоханес Линднер (снимки)
Превод Редактор	<p>Зоя Каприева (превод)</p> <p>Горанка Недева (редактор), Мая Гешева (редактор)</p>